

Voor afloop van de verkiezingen

Willem Schinkel & Rogier van Reekum

20 november 2023

Wat gaat er komen, nu wat onvermijdelijk leek gebeurd is en ongetwijfeld staat te gebeuren? En hoe ons ertegen te verdedigen/bewapenen? Hoe terug te kijken op deze verkiezingen van 22 november door vooruit te kijken naar het leven dat afgeknepen zal kunnen worden onder terugverwijzing naar ‘de verkiezingen’? We sturen deze brief vooruit, want terugkijkend op verkiezingen hadden we altijd al eerder moeten beginnen.

Is er iets nieuw? Was dit niet altijd al de beweging van een ‘politek spectrum’ waarvan het hele bestaan ‘rechts’ *is*? Was liberalisme niet altijd al de valse belofte fascisme op afstand te houden door erheen te schuifelen, klaar om er een liefdeloze dans mee aan te gaan?

Ja. Maar er zijn momenten waarop de dansvloer betreden wordt en de grond onder ons geweldloze woekeren verder erodeert. De uitgestrekte catastrofe komt in singuliere schokken. Verkiezingen, noemen Ze dat. Stemmen. We wisten altijd al: er is niets verhevens aan dit stem verheffen. We stemmen maar weten dat de politieke machine ontstemd is en alleen valse geluiden voortbrengt: “bestaanszekerheid.” Alleen babbelende politici. Politici zijn stropdasmannetjes die een politicus nadoen die doet alsof hij geen politicus is. Vrijheid is hier een spontane ontkenning. Volksoevereiniteit = demissionaire genocidefinanciering. Links kan bij verkiezingen niet anders winnen dan door er de middelen verzamelen om het politieke veld om te ploegen, maar er is alleen een nominaal links dat vooral streeft naar een plek binnen dat veld (‘strategisch stemmen’ is het beste inhoudelijke argument van nominaal links).

Het ergste (niet het ergste): we deden mee, het lukt Ze ons hierin te vouwen, ons dit te presenteren als een representeren, als wat *wij* wilden. Ons te doen verlangen naar zetels, naar het *winnen* van de stoelendans. Ze zeggen: als je ontstemd bent, stem dan! Je bent teleurgesteld? Dan had je maar moeten stemmen. Je hebt gestemd? Dan had je maar op de winnaars moeten stemmen (die stonden/staan immers vast?). Maar nu we dan gestemd hebben, straks, zijn we onze stem weer kwijt (we konden hem niet vinden, konden straks niet stemmen, zeiden we, maar we werden niet gehoord – wie wil er gehoord worden? Door wie? Wezijnhiertoch?!). Maar we deden niet aan de stoelendans mee om te zitten, maar om minder te hoeven rennen.

Voters vote, but don't elect, schrijft Eduardo Galeano. Dus daar zullen we straks dan gisteren al staan, meegesleurd in een *danse macabre* tussen liberalen en fascistten. Een magische/antimagische dans waarin liberalen een metamorfose ondergaan, als saai rupsen beginnen om dan te verpoppen en als kleurige vlinders/fatsoenlijke fascistten uit de poppenkast tevoorschijn te komen.

Geef de communicatieve claustrofobie die journalistiek heet wat jaartjes en ze prepareren iedereen voor het schijnbaar onvermijdelijke en daarom onverwiltelijke. Geef ze duizend versies van hetzelfde racisme en ze noemen het ‘publiek debat’. Geef ze een gymnasiast met een boekenkast en ze zijn pas met hem klaar nadat weer nieuwe ruimtes op rechts zijn ontsloten. Geef ze agri-kapitalistische lobbyisten wier domheid op

de kleinburger werkt als landelijke charme, geef ze een fascist in het masker van de degelijke dossiervreter, en ze maken ze *household names*. En ze gaan huishouden.

Zodra een fascist voorwerp van meningsvorming wordt binnen de afgrijselijkheid die 'praatprogramma' heet, heeft hij het gemaakt, is hij gearriveerd, kunnen de eerste avances in de macabere dans gemaakt worden. Op comfortabele afstand natuurlijk – kritisch! – maar tegelijk vriendelijk en meedeinend. Het enig universele: het hebben van een mening. 'Dat mag toch?' Wie dit domein succesvol betreedt en in staat is er te verblijven, die maakt kans op een plek aan de knoppen van de catastrofe.

Verkiezingen zijn natuurlijk nooit manieren om de macht omver te werpen, maar altijd ceremoniële affirmaties van de macht. Het is weinig verrassend dat het beheer van onze woekerende intensiteit vorm krijgt via een dergelijk futloos procedé. Maar het markeert op rituele wijze wat al decennia aan de gang is: het opschuiven van liberale politiek richting een open horizon op rechts, het accommoderen van fascisme via de claim dat dat het enige is wat de echte fascisten op afstand zal houden. Het aangaan van een *danse macabre* vanuit de herhaling van de historische misvatting dat fascisme zo ten minste gedirigeerd kan worden, beheerst kan worden, ontmaskerd zou worden, dat het ten uitvoer brengen van fascisme niet al de dans zelf is. Dus herhaalden centristische en nominaal linkse politici en partijen decennialang, en vooral wanneer ze weer eens een verkiezing hadden verloren, het fascistische mantra dat 'er draagvlak moet zijn', dat naar 'de mensen in de wijken' én naar 'de mensen buiten de randstad' geluisterd moet worden, dat witte woede geaccommodeerd en geaccordeerd moet worden, dat er offers gebracht moeten worden, dat er geweld in toch iets hogere doseringen nodig is. Dat een bezettingsmacht het recht heeft zichzelf te verdedigen. Dat een optelsom van twee keer dezelfde uitzichtloosheid net genoeg zou kunnen opleveren om met de fascisten mee te kunnen doen.

Hoe te midden van dit alles voor onszelf te zorgen, nu het toenemend zo gaat zijn dat wij als gevaarlijk behandeld worden? De kiezer is sowieso de vijand van de politicus; we betalen altijd voor de vernedering van de politicus te moeten bedelen tijdens wat al te oorlogszuchtig 'campagne' heet. Maar wij, wij zijn de ideale bliksemafleider, wij die altijd te veel eer krijgen als liberalen én fascisten de electorale successen van fascisten toeschrijven aan 'links', aan 'het falen van links'. Voor het gevaar dat wij zijn verzinnen Ze steeds nieuwe woorden: we zijn 'internationalisten', 'politiek correct', 'postmodern', 'extremisten', 'multiculturalisten', 'woke'... (terwijl, als Ze nu eens echt luisterden, zouden Ze horen: 'We zijn gewoon *queer* – en Jullie ook, *motherfuckers*'). De zetels waren straks altijd al vergeven en we zijn marginaal, maar we figureren onheilspellend groots in de liberale/fascistische schrikbeelden. Wij *zijn* hun probleem. Dat is een begin.

We zullen dus weer uitvindingen moeten doen. We moeten weer uitvinden hoe te organiseren, hoe te spreken, hoe te schuilen, hoe niet het geweld te internaliseren en onszelf uit te laten spelen. Hoe zelf democratie te doen, want Zij gaan het niet doen. Hoe te leren en bouwen op de uitvindingen die geschiedenis heten, voorouders, voorgangers. Hoe Ze nooit te gunnen dat Ze ons doen vergeten dat liefde ons organiserend principe is. We zullen toenemend moeten oppassen, moeten uitkijken. Wat onder de liberale orde nog schuilplekken zijn/waren waarmee liberalen hun geweten afkochten – vrije pers, onderwijs en universiteit, demonstratierecht – zal tot kieren worden afgeknepen. We werkten natuurlijk al voor de machine, maar die zal zijn masker steeds minder nodig hebben. Dus we moeten zorgen voor elkaar, nog meer zorgen voor elkaar.

We weten waarom. Wij willen weten hoe het allemaal nog meer kan, wat er nog meer mogelijk is zonder altijd al de fundamentele piketpaaltjes te slaan, altijd al te accepteren dat de schaarste de basis is van de gekte die samenleven genoemd wordt. We verkennen de zones van onze woekering ver voorbij de afzettingen die Ze plaatsen, voorbij de hekken die de stropdasmannetjes van de orde de grond in slaan. Precies waar Ze zeggen 'hier houdt het op, hier zijn geen alternatieven', daar beginnen de uitgestrekte velden van de intensiteiten die Ze vrezen, en waardoor Ze zich omsingeld weten. Bezette gebieden. Daar plegen Ze hun moorden: moord op de verbeelding, moord op de lichamen waarmee de fragiele basis van hun suprematie niet de confrontatie van co-existentie aandurfde, moord op hun vermogen lief te hebben op de manier die de liefde vereist: grenzeloos, confronterend, intens, ongedisciplineerd, onvoorwaardelijk solidair.

Dus als Ze straks weer zitten in hun zetels, en als Ze de decreten weer bevestigen met hun zegels, als Ze ons woekeren weer aan banden proberen te leggen met hun ordeningen, dan weten we dat we straks altijd al gewonnen hebben. We weten dat wat Zij proberen gemaakt is om te falen (maar in de tussentijd moeten we voor elkaar zorgen), dat Ze iets proberen te doen wat niet te doen is (en in de tussentijd moeten we voor elkaar zorgen). Ze falen, en Ze weten het, en dus gebruiken Ze geweld zodra Ze door hebben dat ons geven hun ondernemen te boven gaat. Maar Ze hebben pas gewonnen als we denken dat Ze gewonnen hebben (Ze verliezen elke verkiezing die Ze winnen). Want Ze geloven het zelf nauwelijks. Na de polonaise van de verkiezingsnacht trekken Ze zich terug achter hun hekken en hun prijzen, hun regels en hun berekeningen, en walmt de geur van wanhoop uit hun paleizen.

So be it. Ons aanbod staat. We willen leven. Niet slechts overleven, maar leven op de 1000 manieren die we kunnen beleven. We ademen, in en uit. En we hoeven niet te kiezen, dat is hoe we alles kiezen. We kiezen de Aarde die met onze stem spreekt.